

Det krävs en mycket tung plattvibrator för att vibrera ett underlag av krossmaterial. Den ska väga minst 100 kg!

En rejäl och tung plattvibrator är nödvändig för att kunna komprimera underlaget så att det blir stenhårt. För det krävs om du vill ha en hållbar infart.

Om du ska etablera en ny infart gäller det att göra det ordentligt och bokstavligt talar börja nerifrån. Underlaget ska komprimeras för att bli stenhårt så att plattorna blir liggande och inte trycks ner av bilen. Kanterna längs infarten ska vara så starka att plattorna inte kan pressas åt sidorna och fogarna vara så täta att beläggningen inte sätter sig. Innan du börjar ska du ta reda på om det senare ska dras kablar eller rör till huset så att du inte tvingas gräva upp den nya beläggningen.

VIBRERA

Avvägning/mätning

Det första du ska göra för att skapa en ny infart är att mäta. Du ska bestämma hur stor infarten ska vara, var den ska placeras och om den ska luta åt något håll. Sätt sedan käppar runt infarten.

En rotationslaser underlättar mätningen mycket. Har du ingen kan du hyra en. Du kan också använda ett långt slangvattenpass. Oavsett vilket mätinstrument du använder så ska du först skapa en relativ nivå eller referensnivå (se textruta nedan). Nivån markeras på käppar och från den kan du sedan mäta ner till färdig nivå. Infarten bör ha ett fall på 1–2 cm per meter bort från huset och ner mot gatan.

1 Knacka ner käppar i marken precis utanför den nya infarten. Ju flera käppar, desto bättre. Käpparna ska användas när du senare mäter ner till infarten och när du skapar fall.

Mottagaren tar emot signalerna från lasern så att du kan markera den relativa nivån.

2 Markera den relativa höjden på käpparna. Här använder vi rotationslaser och mottagare. Om det är skugga eller mulet kan du se laserstrålen tydligt. Annars krävs en mottagare.

En relativ höjd

Det är till stor hjälp om du först finner en relativ höjd.

För att kunna lägga en stenbeläggning behöver du först finna den relativa höjden. **Den används som referenshöjd vid alla fortsatta mätningar** till infarten, alltså färdig höjd och fall. Måttet markeras på ett antal fasta punkter, oftast käppar som knackas ner i marken. Därefter kan du spänna snören mellan mätpunkterna och kontrollmäta från snörena ner till grusbädden och till beläggningen.

3 Mät för fallet på infarten. Det är viktigt att du skapar ett fall på infarten så att vattnet leds bort från villan eller garaget och ner till en brunn.

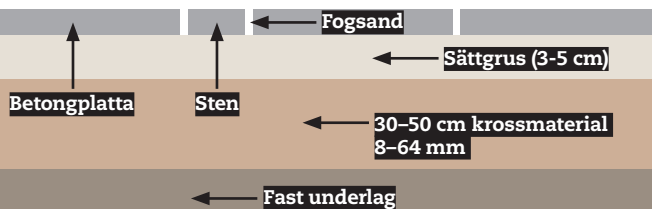
Färdig höjd

Fallets nivå

4 Fallet markeras på käpparna under den färdiga höjden och räknas ut för varje käpp beroende på hur långt bort den står från den högsta punkten. Här är fallet 2 cm per meter och vi sätter därför streck 8 cm under färdig höjd 4 m från övre änden.

Så här bygger du ett starkt underlag

All matjord ska tas bort tills du kommer ner till fast underlag. Därefter fyller du på med väggrus och bärlagergrus eller krossmaterial. Vibrera ett par gånger och lägg på sättgrus och till sist plattor.

infarten stark

Stabilt underlag

Du måste ta bort all matjord om du vill skapa en beläggning som tål att man kör på den med bil. Det kan därför vara både klokt och lönande (inte minst för ryggen) att hyra maskiner för det hårda, inledande arbetet med att lägga ny infart.

När matjorden har grävts bort ska du bygga upp ett starkt och stabilt underlag. Det är vanligt att lägga bärlagergrus, men du kan också läggs krossmaterial, t.ex. 8–64 mm eller 8–32 mm. När det har vibrerats har du ett mycket hårt underlag som inte sätter sig.

Kom ihåg att fallet ska etableras redan när du vibrerar underlaget så att sättgrus och plattor får samma fall.

1 Gräv bort all matjord. Det är viktigt att gräva ner till fast underlag. Om du måste ta bort mycket matjord bör du hyra t.ex. en minigräware. Vi har beställt lastbil med skopa som tar hand om jorden.

2 Bärlagergrus eller krossmaterial hälls på när matjorden har tagits bort. Det är bäst att fördela gruset i flera mindre högar för då blir det lättare att plana ut det.

3 Fördela gruset så jämnt som möjligt med skyffel. Det är bra om du kan plana ut så mycket som möjligt. Det är möjligt att du måste ta fram skottkärran och schakta undan lite.

4 Kolla nivån på gruset flera gånger med laser och detektor. Du ska ha plats för cirka 5 cm sättgrus ovanpå den fasta bädden och därefter ska du lägga de stenar och plattor som utgör beläggningen.

5 Vibrera underlaget när bädden har rätt nivå och när du har skapat ett fall. Vibrera i flera omgångar både kors och tvärs så att bädden blir fast.

Starka kanter

Det är inte bara bra att skapa starka kanter runt en infart. Det är faktiskt nödvändigt om du vill vara säker på att bilen inte ska pressa stenarna så mycket åt sidan att beläggningen sätter sig.

Kantstenarna ska helst sticka upp en aning ovanför beläggningen och därför är det smart att sätta dem först.

För att vara säker på att de blir stående sätts de i betong. Köp färdig grovbetong och blanda med vatten tills du har en så fast blandning att du kan krama en boll utan att det droppar från den. Du kan också blanda betongen av en del cement och tre-fyra delar sättgrus.

Kantstenarna kan följa fallet eller sättas vågrätt i marken.

1 Dra ett snöre som får markera kanten längs infarten. Höjden på snöret ska vara i nivå med den främre ovankanten på kantstenen.

2 Sätt kantstenarna längs snöret i en bädd av jordfuktig betong. På utsidan av kantstenarna bygger du upp en trekant av betong som ger extra stöd åt kantstenarna.

Jämna till gruset

Nu ska du fördela sättgrus på den fasta bädden av bärlagergrus eller krossmaterial. Sättgruset ska vara 3–5 cm tjockt när det är klart och vibrerat så därför lägger du på 7–8 cm.

När du har planat ut sättgruset och vibrerat det, gräver du ner två rör i grusbädden. Rören använder du som underlag för en rak bräda som du jämnar till gruset med när du drar brädan mot dig.

Rören ska grävas ner så djupt att ovansidan på dem ska motsvara undersidan på stenarna. Du kan räkna ut hur djupt rören ska ner om du spänner snören mellan käpparna och mäter ner till rören.

1 Kärra ut sättgrus på underlaget och fördela med skyffel och kratta. Spänn fast en kort bräda på en kratta och dra ut gruset plant. Gruset ska vara 7–8 cm tjockt innan det vibreras.

2 Vibrera sättgruset. Kör flera gånger med plattvibratoren – åt alla håll – tills det är så kompakt att det nästan inte blir fotspår efter dig när du går på det. Är gruset torrt kan du vattna det lite. Då sätter det sig ytterligare en centimeter.

3 Gräv ner två rör i gruset. Rören ska ner så djupt att ovansidan på dem ska ligga på den nivå som undersidan av plattorna har när de har lagts. Kolla höjden när du har spänt snören över grusbädden.

4 Jämna till gruset med en bräda som dras på rören. Dra brädan i sicksack mot dig. Avståndet mellan rören ska vara cirka 50 cm mindre än brädans längd så att du kan dra brädan i sicksack.

5 Flytta rören till nästa område. Flytta inte rören förrän du har grävt små rännor för dem och skjut dem framåt eller bakåt. Då blir det lättare att justera dem till rätt nivå.

gds.se

Läs mer om beläggningar
på gds.se/uppfart

Underlaget är enormt viktigt
för att beläggningen ska få
lång livslängd, oavsett om det
är en terrass eller infart.

Plattorna läggs

Nu är det äntligen dags att lägga plattorna och det är skojigt för då kan man se att det börjar likna en infart.

Oavsett vilken beläggning du ska lägga så börjar du med hela plattor och avslutar med att skära och kapa till mindre bitar. Här ska beläggningen bestå av 40 x 40 cm betongstenar som läggs fyra och fyra. Mellan grupperna skapas 10 cm breda fogar där vi sätter smågatstenar.

Plattorna läggs på ett mindre område i sänder vilket är en praktisk lösning när infarten är så stor som här.

1 Spänn en lina så du kan hålla en rak linje. En rätskiva är praktisk som avståndshållare mellan plattorna – och det är perfekt för smågatstenarna är 10 cm breda.

2 Plattorna läggs i grupper om fyra och fyra. Därefter jämnas ett nytt område till och ytterligare fyra plattor läggs. Här väntar vi med att lägga de små gatstenarna och vi väntar med att skära till stora plattor.

3 Mät var du ska kapa de stora plattorna så att läggningen går jämnt upp. Det kan vara smart att lägga en rad eller två med smågatstenar längs kanterna för att också utjämna höjdskillnader.

4 Kapa de stora plattorna. Till det behövs en stor tvåhands vinkelslip med en effektiv kapskiva för betong. Det dammar mycket så du ska använda andningsmask och skydda öronen med hörselskydd mot motorljudet.

5 Lägg smågatstenar längs alla kanter. Om du ska lägga dem i en cirkel ska du vända och vrida på dem så att de "pekar" in mot centrum av cirkeln.

6 Granitstenarna grävs ner lite i gruset och till det är praktiskt med en murarhammare. Med den ena änden gräver du en liten grop och med den andra knackar du ner dem i nivå med betongplattorna.

7 Se till att det ligger en hel sten i varje kryss mellan grupperna med de fyra betongplattorna. Då hamnar de i rak linje åt alla håll.

Lägg en kant av betong utanför de yttre plattorna på beläggningen.

8 Skapa en övergång mellan gatan och beläggningen. Det kan du göra med t.ex. tre eller fyra rader smågatsten som kan sättas på olika höjd utan att knäckas, som betongplattor lätt gör. Sätt stenarna i en bädd av betong.

Beläggningen fogas

För att beläggningen ska bli hållbar är det viktigt att samtliga fogar fylls upp helt med fogsand – och lägg märke till att det endast är fogsand som duger! Du ska fylla på sand så länge den försvinner ner mellan stenarna. Och efter vibrering ska du fylla på ännu mera sand.

Här har beläggningen förstärkts längs den ena sidan med stora kantstenar. Den andra sidan ska också förstärkas men det gör vi med smågatstenar för att mönstret ska passa. Stenarna sätts i torrbetong i stället för grus och utanför läggs en trekantig kant av betong.

2 Fyll fogsand i fogarna. Det är viktigt att du använder riktig fogsand eftersom den består av kantiga sandkorn i olika storlekar som kan packas ihop till en fast massa och ser till att stenarna bli liggande på sina platser i beläggningen.

1 Här sätts den yttre raden stenar i torrbetong i stället för sättgrus och utanför stenarna gjuts ett trekantigt stöd av betong. På så sätt kan vi vara säkra på att de små stenarna inte knuffas åt sidan.

3 Borsta beläggningen så att sanden kommer ner ordentligt i fogarna. Det är lättast att fylla fogarna om du borstar diagonalt över dem. Fyll på mer sand och vibrera eventuellt. I så fall ska paddan förses med en mjuk platta.

Fina detaljer

Det lyckas sällan att dölja brunnar etc. Framhäv dem i stället så får du en extra snygg beläggning.

Det finns ingen anledning att irritera sig på att det finns ett par brunnslöck i vägen när du lägger den nya infarten. Visst kan man tro att de fördärvar det fina mönstret som stenarna ska läggas i, men så behöver det inte vara. **Skapa i stället ett par snygga detaljer som bryter mönstret och därmed framhäver det.** Se bara på våra bilder hur brunnslöcken fint passar in som solar i mönstret, bl.a. för att de har försetts med en kant av smågatsten hela vägen runt.

Varje betongbrunnslöck har kantats hela vägen runt med smågatsten av granit. Det ser riktigt elegant ut.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

- Krossmaterial, 4-64 mm (0,4 m³ per m²)
- Sättgrus, 0-8 mm (0,05 m³ per m²)
- Betongplattor, 40 x 40 cm
- Smågatsten (granit), cirka 6 x 9 x 9 cm
- Kantsten av granit
- Färdigblandad fin- och grovbetong
- Fogsand (ca 2,5 kg per m²)

Specialverktyg

- Kraftig plattvibrator, min. 100 kg (kan hyras för 400-500 kr/dag)
- Rör (till utjämning av grus)
- Rätskiva eller rak bräda
- Murarsnöre och murarhammare
- Stor vinkelslip med stark kapskiva

Det är lätt att hålla infarten ren och fogarna är så hårda att ogräs inte växer i dem.